

УДК: 331.56(477)

Актуальні проблеми безробіття в Україні та шляхи їх вирішення

Шинкарьова Аліна Олександрівна

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Климова Н.І.

Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «УБС»

Актуальність теми. Однією з основних цілей макроекономічної політики держави – це досягнення високо рівня зайнятості. Безробіття – соціально-економічна проблема, яка становить загрозу національному розвитку нашої країни.

Постановка проблеми. Проаналізувати причини, наслідки та сучасний стан безробіття в Україні, запропонувати шляхи вирішення даного питання.

Викладення основного матеріалу. Безробіття – це соціально-економічне явище, при якому частина робочої сили (економічне активне населення) не зайнята у сфері економіки. У реальному житті безробіття виступає як перевищення пропозиції робочої сили над попитом над неї.

Для пострадянських країн питання безробіття актуалізувалося з прийняттям 1991 року Закону України «Про зайнятість населення», який законодавчо визнав існування інституту ринку та безробіття населення[1]. Згідно з законодавством, безробітними вважаються люди працездатного віку, які втратили роботу з незалежних від них причин, не мають заробітку, а також ті громадяни, що виходять вперше на ринок праці, зареєстровані в центрах зайнятості, шукають роботу і здатні приступити до праці[2, 125].

До безробітних, зареєстрованих в органах державної служби зайнятості, відносяться особи, що не мають роботи, шукають роботу і в установленому порядку отримали офіційний статус безробітного в органах державної служби зайнятості. Також до безробітних відносять осіб, які добровільно залишили роботу з метою пошуку нової, відповідної професійному рівню.

Стан безробіття базується на трьох критеріях, які повинні задовольнятися одночасно:

- “без роботи”, тобто відсутність роботи за наймом або самозайнятості;
- “готовність і здатність працювати у даний час”;
- “пошук роботи” [3, 172].

Значної шкоди Україні завдала світова фінансова криза. Найбільшого скорочення зайнятості на початку кризи зазнали такі сектори, як промисловість та будівництво [4, 4]

Для українського суспільства проблема безробіття продовжує залишатися гострою. Вагомий внесок до формування безробіття в Україні здійснює прихована його форма, тобто небажання чи неможливість значної частини безробітних осіб працездатного віку реєструватися в службах зайнятості.

За даними Держкомстату, на 1 лютого 2016 року в Державній службі зайнятості було зареєстровано 508,6 тис. Безробітних, що на 24% більше ніж в останньому кварталі 2015 року. Офіційний показник безробіття в січні поточного року склав 1,9% від загальної кількості населення працездатного віку[5].

На ринку праці роботодавці пропонують 31,3 тисячі вакансій, тобто на одне місце претендують 16 осіб.

Жінок серед безробітних у 1,2 разу більше, ніж чоловіків (279,1 тис. проти 229,5 тис.). Складніше роботу знайти міським жителям – рівень безробіття тут у 1,3 разу більше, ніж у сільській місцевості (287,8 тис. проти 220,8 тис.).

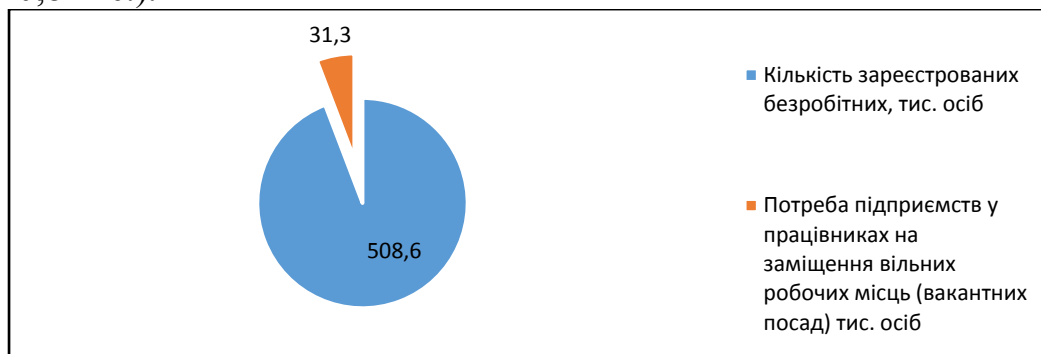

Рис. 1 Попит та пропозиція робочої сили в Україні станом на 1 лютого 2016 року

Виділяють такі причини виникнення безробіття:

- нерегулярна чи взагалі відсутня виплата заробітної плати;
- обмежена кількість робочих місць;
- структурні зрушення в економіці, закриття застарілих підприємств і виробництв, скорочення випуску продукції у разі переорієнтації виробництва, закриття шкідливих підприємств.;
- важкі умови праці;
- процеси приватизації та роздержавлення.

Висновки. Проблема безробіття є досить актуальною на сьогоднішній день і вимагає розробки та реалізації соціальних гарантій як від держави, так і від регіональних органів влади. Проблема безробіття – це проблема, яка потребує негайного вирішення і глибокого наукового аналізу та вироблення на цій основі практичних рекомендацій, які можуть використовуватися для розробки і реалізації ефективної соціально-економічної політики, направленої на забезпечення продуктивної

зайнятості економічно активного населення країни, зменшення рівня безробіття до мінімального соціально – допустимого рівня.

Основними напрямками вирішення проблеми безробіття в нашій країні на мій погляд можуть бути:

- збільшення державного фінансування програм професійного навчання;
- надання податкових пільг для підприємств з високою часткою зайнятого населення та надання податкових кредитів підприємствам за кожне нове створене робоче місце;
- збільшення фінансування заходів щодо надання ефективної підтримки пошуку робочих місць безробітним;
- стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу;
- надання підприємцям субсидій, премій та податкових пільг для найму додаткової робочої сили або переведення частини працівників на скорочений робочий день;
- стимулювання підприємців до навчання, перекваліфікації й подальшого працевлаштування додаткової робочої сили; залучення приватного (як вітчизняного, так і іноземного) капіталу в райони зі стійким рівнем безробіття.

Отже, запровадження вище запропонованих заходів значно покращить ситуацію зайнятості на національному ринку праці, що сприятиме покращенню як економічного, так і соціального рівня розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Закон України “Про зайнятість населення”// Закони України.
2. Осовська Г.В., Крушельницька О.В. Управління трудовими ресурсами: Навч. Посібник. – К.: Кондор, 2003. – 224с.
3. Серьогіна Ю.С. Безробіття в Україні: проблеми та перспективи// Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції. – 2008. – Т.2 – с. 171-173.
4. Федоренко В.Г. Ринок праці в Україні та економічні тенденції в умовах світової економічної кризи // Економіка та держава – 2009. – №1.–с. 4-5.
5. Основні показники ринку праці (2015-2016 рр..) – статистична інформація –Ринок праці – [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua